CLASS NOTES

Class:	षष्ठी	VI	Topic: अष्टमः पाठः – सूक्तिस्तबकः
Subject:	संस्कृतम्	SANSKRITAM	NOTE - content is prepared at home

२. श्लोकांशान् योजयत –

क	ख	क	ख
तस्मात् प्रियं हि वक्तव्य	सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।	तस्मात् प्रियं हि वक्तव्य	वचने का दरिद्रता।
गच्छन् पिपीलको याति	जीवने यो न सार्थकः।	गच्छन् पिपीलको याति	योजनानां शतान्यपि।
प्रियवाक्यप्रदानेन	को भेदः पिककाकयोः।	प्रियवाक्यप्रदानेन	सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।
किं भवेत् तेन पाठेन	योजनानां शतान्यपि।	किं भवेत् तेन पाठेन	जीवने यो न सार्थकः।
काकः कृष्णः पिकः कृष्णः	वचने का दरिद्रता।	काकः कृष्णः पिकः कृष्णः	को भेदः पिककाकयोः।

३. प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत–

1. सर्वे जन्तवः केन तुष्यन्ति? — सर्वे जन्तवः प्रियवाक्येन तुष्यन्ति ।
2. पिककाकयोः भेदः कदा भवति? — पिककाकयोः भेदः वसन्तसमये भवति ।
3. कः गच्छन् योजनानां शतान्यपि याति? — पिपीलकः गच्छन् योजनानां शतान्यपि याति ।
4. अस्माभिः किं वक्तव्यम्? — अस्माभिः प्रियम् / प्रियवाक्यम् वक्तव्यम् ।

४. उचितकथनानां समक्षम् 'आम्' अनुचितकथनानां समक्षं–'न' इति लिखत –

1. काकः कृष्णः न भवति। — न
2. अस्माभिः प्रियं वक्तव्यम् । — आम्
3. वसन्तसमये पिककाकयोः भेदः भवति । — आम्
4. वैनतेयः पशुः अस्ति । — न
5. वचने दरिद्रता न कर्त्तव्या । — आम्

५. मञ्जूषातः समानार्थकानि पदानि चित्वा लिखत – मञ्जूषा – ग्रन्थे कोकिलः गरुडः परिश्रमेण कथने ।

1) वचने — कथने
2) वैनतेयः — गरुडः
3) पुस्तके — ग्रन्थे
4) उद्यमेन — परिश्रमेण
5) पिकः — कोकिलः

६. विलोमपदानि योजयत -

क	ख	क	ख
सार्थकः	आगच्छति	सार्थकः	निरर्थकः
कृष्णः	श्वेतः	कृष्णः	श्वेतः
अनुक्तम्	सुप्तस्य	अनुक्तम्	उक्तम्
गच्छति	उक्तम्	गच्छति	आगच्छति
जागृतस्य	निरर्थकः	जागृतस्य	सुप्तस्य